

ΑΘΗΝΑΙ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ 1896

33

ΕΚΔΙΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΙ ΠΟΜΦΟΥΓΕΣ

ΚΟΛΑΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

II

Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΚΑΙ

ΤΑ ΔΥΟ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩ ΚΟΜΜΑΤΑ

Λεγεώνες είδεχθών δαιμόνων, αγνώστων έως τότε τῷ Ἰερωθᾷ, διότι οὐδέποτε ὁ Θεὸς τῆς Γενέσεως, ὁ εἰς τὸ ἐπακρον μονοθεϊστικὸν ἡδύνατο νὰ πλάσῃ δαίμονας καὶ διαβόλους, — ἀλλ' εἰσι χεῖρσιμοι καὶ οὐτοι, πῶς ἄλλως θὰ ἔζων οἱ θεολόγοι καὶ οἱ παπᾶδες; — εἰσβάλλουσιν εἰς Ἰουδαίαν, ἐκ Περσίας ὀρμώμενοι, ἠγέτην τὸν Διάβολον ἔχοντες. Τισιούτης δ' ἐνθέμου δεξιῶσεως τυγχάνουσι παρὰ τῷ ἐκλεκτῷ καὶ περιουσιῶ λαῶ, ὡςτε μετὰ μικρὸν, ἐπὶ τῶν χρόνων ἧδὴ τοῦ Ἰησοῦ, ἀκαταπαύστως πολεροῦντες αὐτοὺς δι' ἐξορισμῶν, ἢ μὲν Ἰουδαία ἐγένετο τὸ rendez-vous πάντων τῶν τῆς οἰκουμένης δαιμόνων, ὁ δὲ Διάβολος ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου μαρτυρίαν, ἀλλὰ δὲν ἔλεγε καὶ ὁ Ἰωάννης ὅτι ὁ κόσμος ὅλος ἐστὶν πορνῶν κείται, ἢ δ' ἐκεῖτο τότε, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σωτῆρος, τί ἄρα γε νὰ συμβαίη σήμερον! Καὶ ἐκτοτε, παρὰ πάσας τὰς προσπάθειαι αὐτοῦ, πού μὲν ἐκβάλλοντες δαιμόνια, πού δὲ εἰσάγοντες αὐτὰ εἰς ἀγγέλην διερχομένων περιπτῶν χειρῶν, ὡς ἐκ τούτων δαιμονιζομένων τῶν ταλαιπώρων καὶ ριπτομένων εἰς τὴν θάλασσαν, — πόσα ὀρεκτικὰ σαλάμια καὶ πόσα εὐσχηματῆρια χαμένα, εἶσι γιὰ γούστο! — παρὰ πάντας τοὺς ἀφορισμοὺς καὶ ἐξορισμοὺς αὐτοῦ, ὁ κόσμος περιήλθε καὶ διατελεῖ πάντοτε ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Διαβόλου. Καὶ οὕτως ὁ λόγος — λόγος ἄλλως δικαίας φιλοτιμίας — δὲ ὅν ὁ Κύριος δὲν κατέρχεται πλέον εἰς τὴν γῆν, ἢν τοσούτων ἡγάπα ὡς Ἰερωθᾷ, γῆν ἢν διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν ἐπλασε καὶ ἣς ἔχει σήμερον τὴν ἐπὶ φίλῳ ὀνόματι ἐπικυριαρχίαν, ἐκπροσωπευμένην ὑπὸ θεοαμιμιστῶν καὶ πανιερωστῶν ὑποουργῶν, μελαγχολῶν, ὡς εἰ ἔφερον τῆς ἀπολεσθείσης ἰσχύος τὸ πένθος! Sic transit gloria mundi.

Ἄλλ' ὡς ἄρχων συνετός, πιστεύων εἰς τὸν περρωμένον, ὡς ὁ προκατόχος αὐτοῦ Κρονίδης, ἐστέρησε τὰ γενόμενα, συγκατατέθει μετ' οὐρανίας ὄντως αὐταπρηνήσεως νὰ μερισθῇ μετὰ τοῦ Διαβόλου τὴν ἀρχὴν, χάριν βεβαίως τῆς τῶσον πολυποθῆτου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ 7404 ἡδὴ ἐτῶν ἀναμενο-

μένης παγκοσμίου ἀρμονίας. Καὶ ἐκτοτε ἐγεννήθη ἡ περιλάλητος τῶν τετελεσμένων γεγονότων θεωρία.

Συγχρόνως δὲ τῇ διαβολικῇ ἐκείνῃ εἰσβολῇ, στρατιὰ καλλιμόρων ἀγγέλων, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ζωροστρικῶν τῶν δαιμόνων πανθέου καὶ αὐτὴ ἐξερχομένη, ἀλλ' ἐν παντὶ πρὸς ἐκείνους ἀντιθέτως ἔχουσα καὶ διὰ Σιών ὀδεύουσα, — ἐκ γὰρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱεροσολίμῃ —, ἀνήρχετο ἐν συνωστισμῷ, βοῇ καὶ ἀλαλαγμῷ, ἐπὶ περὶ ἰσχυρῶν ἰπταμένη, εἰς τὰ γλαυκὰ τοῦ οὐρανοῦ βασιλεῖα, αἰνῶσα δοῖξαν Κυρίου καὶ περιβάλλουσα αὐτὸν δικὴν τιμητικὴν φρουρὰς καὶ αὐλικῆς θεραπείας. Καὶ ὁ Πέρω-Ἰερωθᾷ, ἄρχων νομοθέτης καὶ πολέμαρχος, ζήσας ἐπὶ τόσας γλιετηριδὰς ἐν σπαρτιατικῇ, πρὸ τῶν Σπαρτιατῶν, λιτότητι, πελοπονῶν ἀνά τὴν ἐρμηον ἢ τρέμων εἰς τὰ στρατόπεδα, ἐξεπλήσσετο νῦν βλέπων ἐκῆτον περιστοιχίζομενον ὑπὸ αὐλῆς ἐκ κἀλλους, σφρίγγους καὶ νεότητος ἀπαστραπτούσης καὶ ἀδικόπως αἰνούσης αὐτόν, — ἐκτοτε δὲ ὁ αὐλικὸς ἐγένετο συνώνυμος τοῦ κόλαξ —, αὐλικῆς, ἢν οὐδὲ κἄν νὰ φαντασθῇ ἡδύνατο ὁ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ρώμης καθήμενος Αὐγουστὸς, ὁ σύμπαντες τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου ἀπόλυτος δεσπότης. Ἄλλ' ἐκ τῶν πολλῶν, ἄτινα μεγάλοι ἐξέπληττον τὸν Κύριον, ἦτο εἴτερον πᾶν ἄλλο τούτο, πῶς αὐτὸς ὁ Πέρω-Ἰερωθᾷ, ὁ Ἀδωνάι, ὁ Σαβαώθ, ὁ Ἀναρχος, ὁ Ὡν, ὁ Ὑπάρχων, ὁ κυβερνήσας πάντοτε τὸν κόσμον, οὐρανόν τε καὶ γῆν, μόνος, μονώτατος, αὐτός, Θεὸς ζηλοτύπος, — ἡ λέξις εἶναι τῆς Γραφῆς —, ὁ οὐδένα ἄλλον ἀνεχόμενος, εὐρέθη αἰτίας ἔχων οἰκογένειαν, μητέρα, υἴον, συγγενεῖς, τὴν μέλλουσαν ἁγίαν οἰκογένειαν, santa famiglia τῶν Ἱταλῶν τῆς Ἀναγεννήσεως ζωγράφων, καὶ ἔθετο ὑπὸ σκέψιν τὸ ζήτημα, ἀλλὰ νέα εἰσβολή, οὐχὶ τὴν οὐρανὸν ταύτην περαιοὶ καὶ εἰς τὸ ἐπακρον ἀλλόκοτος, πᾶσαν οἰκοφῆσιν σκέψιν.

Οὐ πολὺ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αὐγουστοῦ (14 μ. Χ.), ἐπὶ Νέρωνος (54—68), ὅστις εἶναι, ὡς γνωστόν, ὁ τῆς Ἀποκαλύψεως Ἀντίχριστος, ἄρχεται παράδοξος εἰς οὐρανὸν ἀνάβασις, ὡς πρῶτος ἀνῆλθε ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἀναβάσεων, εἰσβολῶν καὶ κατακτήσεων, παρατεινομένη πέραν τῆς Ἰ' ἐκατονταετηρίδος, μέχρι σχεδὸν τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. Ἀναρίθητοι πελιῶναί καὶ σκελετώδει μορφαί, ὡς Χάρις ἢ φαντάσματα, σάβανον περιβεβλημένοι, ἀνέρχονται ἐσπυραμένως εἰς τὰ οὐράνια, ἢ μίαν κατόπι τῆς ἄλλης, στήσασαι καὶ ζηλοτύποις φρουροῦσαι τὴν περίφημον ἐκείνην τοῦ Ἰακώβ κλίμακα, ἣτις ἐστῆρίζετο ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀρκεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν, ἢ τίς οἶδεν ἐν τινὶ τῆς Ἰουδαίας παλαιπωλιῶν ἀνακαλυφθείσαν. Καὶ πολλοὶ μὲν τῶν σαβανοφόρων ἐκείνων εἰσβολῶν ἀνέρχονται τὴν κλίμακα δυσκόλως καὶ βραδέως· εἰσι τυφλοί,

κυροί, χωλοί, ἀνάπηροι· ἄλλοι δὲ ἀκέφαλοι καὶ ἄλλοι — θαυμαστὸν εἶπεν! — κρατοῦσι σφιγμένως διὰ τῶν χειρῶν τὰς ἀποκοπεῖσας αὐτῶν κεφαλὰς. Ἐκ τούτων καὶ ὁ τῶν Παρισίων περίδοξος ἀπόστολος ἅγιος Διονύσιος, ὄστις, μαρτυρήσας ἐκεῖ ἐπὶ Οὐαλερίου τῷ 227 καὶ ἀπολύσας τὴν κεφαλὴν, ἔλαβεν αὐτὴν εὐθαρσῶς ἀνά χεῖρας καὶ στερεῶ τῷ βήματι προέβη ἐκ Παρισίων εἰς εἰς τὸ μέρος ἐκείνο τῶν περιχώρων, ὅπου ἰδρύθη βραδύτερον ἢ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ περιώνυμος τοῦ ἁγίου Διονυσίου μονή. Γνωστὸν δὲ ὅτι τὸ μέγα τούτο θαῦμα παρέσχεν ἀφορμὴν τῇ εὐφυλόγῳ κυρία δὲ Δεφφᾶν νὰ εἴπῃ τὸ περίφημον ἐκείνο, τὸ παροιμιώδες γένόμενον: « Dans de pareilles affaires, il n'y a que le premier pas qui compte », ἦτοι εἰς τοιαύτας περιστάσεις μόνον τὸ πρῶτον βῆμα δυσκόλον, καὶ δικαίως, διότι ὁ ἅγιος Διονύσιος ἡδύνατο νὰ βραδίῃ μέχρι Βαθυλῶνος, ἂν τοιαύτην εἴγε διάθεσιν.

Ἄλλὰ τίνες αἱ μυστηριώδεις καὶ οὐρανοθάλαμους ἐκείναι μορφαί; Ἀποκαλυφθόμεν καὶ προσκυνήσωμεν· εἰσὶν οἱ μακάρες, οἱ ὑπὲρ τοῦ χριστιανικοῦ καθεστώτος ἀγωνισθέντες, παθόντες, βρακισθέντες, μαρτύρια, θάνατον, τὰ πάντα ὑποστάντες· εἰσὶν οἱ τῆς χριστιανικῆς μεταπολιτεῦσεως ἀγωνισταί, οἱ, ὡς πάντες οἱ ἀγωνισταί, ἐργόμενοι νὰ ζητήσωσι τὴν δικαίαν ἀμοιβὴν τῶν πρὸς τὸ κόμμα — κατὰ τὴν γλωσσομασίαν τῆς πολιτικῆς — ἐπιφανῶν αὐτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων. Οἱ μὲν φέρουσιν εἰσιτήρια ἀγιότητος ἢ ἁγιότητος, οἱ δὲ περραχηνοὶς προφητείας ἢ θαυματουργίας, οἱ δὲ ὑπερφάνως ἐπιδεικνύουσι τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Πάντες δὲ μᾶλλον ζητοῦσι Παράδεισον καὶ ἀκαριότητα, ἢ, ὡς λέγομεν σήμερον, θέσεις, ἀπολαβὰς καὶ ρουσπέτια.

Ἀναρίθητοι δὲ ἦσαν καὶ αἱ μακάρισται· ἀρχαί, ὁσῆαι, μαρτυραί, οἰκομαρτυραί, μεγαλομαρτυραί, παρθένοι, πᾶσαι τοῦ Κυρίου αἱ νύμφαι, αἱ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ χρέμιον ἀποτελοῦσαι, καὶ ζωηρότερον τῶν μακάρων εἰς τὴν κατακτιπὴν τοῦ Παραδείσου σπυδουσαι. Ἄλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἄθῃα βρέθη, ὡν προεπορεύοντο τὰ ὑπὸ τοῦ μιαινοῦ Ἡρώδου ἀνααιρεθέντα τετρακισχίλια, δὲν ὑπέρουσαν κατὰ τὴν σωτηρίαν ἐκείνην τοῦ οὐρανοῦ ἀνάβασιν, ἐξ ὁρμηφύτου ροπῆς φερόμενα. Οὐδεὶς τέλος ὁ ἔχων ἀξιώσεις, — ἴσως δὲ καὶ ὁ ἐντελῶς ἄριστος τοσούτων —, ὁ μὴ ἐφορμῶν εἰς τὰς αἰθερίους σφαίρας; θὰ ἔλεγε τις ἀληθῶς γενικὴν τῆς γῆς ἐφοδὸν κατὰ τὸν οὐρανόν, οὐδόλως ἀνεμίνοντος τοιαύτην, μετὰ τὴν ἐπὶ Διὸς τῶν Γίγαντων πανωλεθρίαν. Καὶ ὁ Παράδεισος ἐπληρώθη ὑπὸ τοσούτων μακάρων, ὡςτε ὁ Κύριος, ὀφῶ μὴ ἐκ τοῦ μεγάλου συνωστισμοῦ ἐπιβῆσαι μισμαχικὰ νοσήματα, διέταξε, κατὰ τινὰ ἀρχαίαν χριστιανικὴν παράδοσιν, ν' ἀρκιῶσσι τοὺς μακάρας καὶ ἰδρῶσαι περὶ τοῦ Παραδείσου σκηνὰς πρὸς οἴκωσιν αὐτῶν· ἐνταῦθεν δ' ἐγεννήθη ἡ τῆς λειτουργικῆς ἀκολουθίας ἐκείνη ρῆσις: 'Er scenas di-

1. Ἡσαῖον Β', 3.
2. Γενεσι. ΚΗ', 12—13.

1. Γνωστὸν ὅτι ἐν Περσῇ ἐγεννήθη ἐκ τῆς τῶν Μάχων ἢ τοῦ Ζωροάστρου θεολογίας τὸ περί ἀγγέλων καὶ δαιμόνων περίπυστον δόγμα, ὅπερ διὰ τῶν Ἑβραίων εἰρήγη ἐἰς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ δικαίαι σήμερον τὸν κόσμον. (Ὁρα πλείονα περὶ τούτου παρὰ Michel Nicolas, professeur de théologie à Montauban, ἐν «Revue Germainique», ἔτους 1855: «Le Parsisme».)
2. Β' Πρὸς Κορινθ. Δ', 4.
3. Α' Καθολ. Β', 19.
4. Μάρκ. Ε', 6—13.

καλὰν ἀνάπαυσον τὸν δοῦλόν σου. Συγχρόνως δὲ, παρὰ πᾶσαν τὴν καλὴν αὐτοῦ θέλησιν, ἠναγκάσθη νὰ τάξη θυροφῶν τοῦ Παραδείσου τὸν ἅγιον Πέτρον, ἀλλ' ἢ πρόνοιαν, καίτοι θεία, ἤρχετο κατόπιν... εἰσβολῆς. Ὁ Παράδεισος εἶχεν ὑπερπληρωθῆ ὑπὸ τοσούτων ἀπαιτητῶν — μικροῦ δὲν εἶπον στασιασῶν — τῆλικύτας ἀξιώσεως προβαλλόντων, ὡςτε ὁ Κύριος, ὁ τοσούτα παράδοξος καὶ παράβολος ἰδῶν παρ' Ἑβραίοις, τάχως κυριολεκτικῶς. Καὶ ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ μὴ τα χάσει, εὐθεῖαι ἀφῆκε ἐν μέσῳ τῆς ἀπεριγράπτου ἐκείνης ὀχλαγωγίας, ἀληθῶς Ἑβραϊκῆς Χάθρας, ἐν ἣ πάντες σπυδουσαί καὶ ἐν ἀκίλλη ὀθισμῶν προβαίνοντες, ἐφώνουν, ἐπαρῶν Ἑβραϊστί, Ἀραμαϊστί, Λατινιστί, Ἑλληνιστί, ἐν πάσῃ λαλομένῃ τότε γλώσσῃ, ζητοῦντες θέσιν ἐν τῷ Παραδείσῳ; Ἄλλ' ὡς πάντα τὰ ἀνθρώπινα θεάματα, περιβάλλετο καὶ τοῦτο κωμικῆς τινος χροιάς, λυπηρὰς βεβαίως, ἀλλὰ χιουμαρστικῆς πάντοτε, προσιδούσης τῷ Παράδεισῳ ὄψιν τινὰ πεδίου μάχης.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ

ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Αἱ ἐνίκουσαι τῶν σπουδάζοντων δικαιοματῶν ἐληξάν ἦδη καὶ πλήρης, ὡς εἰκόσ, ἐστέρησε ἐπιτηγία διὰσκονίας καὶ διὰσκονιέμενος. Ἡ πολυἀριθμὸς κοινωνία τῶν προαλειφόμενων εἰς τὸν βιοτικὸν ἀγῶνα διασπάται νῦν, ἕκαστον δὲ μέλος αὐτῆς τρέπεται πρὸς τὰς οἰκείας ἀτάς, ἀποκρίμιζον τὰς ἀτάκτους ἐντυπώσεις δεκαμήνου συμβιώσεως καὶ ἐπιβλητικῆς, ὡς εἶπεν, συναδελφότητος καὶ φιλίας. Τούτῳ ἀπαρῆσαντας λαμπρῶναι ὁ ἥλιος τῆς εὐδοξίας, ἐν ᾧ παραγκωνίζονται εἰς τὰ σκιερά ἄδυστα τῆς ἀποτυχίας, οἱ ἐκ συνθήματος ἀποκαλούμενοι ἀειχαί. Ἐὰν ἡδύνατο ποῖα τις φιλοσοφικὴ μέθοδος νὰ ταξινόμησεν τὰ παραγόμενα εἰς τὰς μικρὰς καὶ ἀπείρους εἰς τῶν νεανικῶν καρδίας αἰσθηματα, εἰάν ἦτο ἐφικτὴ πρακτικῆς τῆς ἀνάλασης τῶν αἰσθησῶν, αἵτινες ἐμφωλευοῦσιν εἰς τὰς ἀκαλλυερῆτους ἀκόμη κεφαλὰς, τῶν πρὸς ὅραν ἀπαλλασσομένων τῆς ἀστοργῆς μελέτης μερακίων καὶ ἐρήθων, πῶς θὰ ἀνεγινώσκοντο παράδοξα ὄγματα καὶ ὅποια ἀγνωστοὶ νέαι θεωρίαί θὰ προσελλῶν τὴν ἐπισταμένην τῶν κοινολογούντων προσοχὴν. Εἰς τὰ ὄνειρα καὶ τοὺς πόθους τοῦ μικροῦ σπουδαστοῦ, ἀναγινώσκεις τις τὴν εἰλικρινῆ τῆς φύσεως καὶ ἀπεριττον ἐκφρασιν, ἔλεγον ὁ Bacon, ὅστις προσέθετεν ὅτι θὰ ἀντήλλασσον εὐχαρίστως ἀντὶ ἀπλοῦ μονολόγου ἀριστεῦσαντος ἢ καὶ ἀποτυχόντος μαθητοῦ τὸ φιλοσοφικώτερον τῶν συγγρημμάτων! Αἱ πρῶται χάραι καὶ αἱ πρῶται θλίψεις! Ὁ ἀριστεῦσας εἶναι εὐτυχῆς, τὴν ἀγευστον

εἶτι πιερίας ψυχῆν του φαιδρύνουσιν αἱ ἱλαραὶ ἀκτίνες τοῦ αὐτοθαυμασμοῦ, γίνεταὶ λόγος περὶ αὐτοῦ, πάντες οἱ οἰκείοι τὸν περιποιοῦνται, ὁ πατὴρ μετὰ ἡσυχίας ἐπιβουλή αὐτοῦ καὶ τὸν τρυφερόν καὶ θεοπευτικὸν ὄμμα τῆς μητρικῆς στοργῆς σκιάζει τὴν εὐδαιμονίαν του· ὁ ἀποτυχὼν τουναντίον εὐρίσκει παρηγορίαν εἰς τὰ παράδοξα παραδείγματα τῶν ἀνασανέντων παρὰ προσδοκίαν. Οὐδεὶς ποτε θὰ ἐφανταζέτο ὅτι ὁ Σαίξπηρ θὰ ἀπέβαινε μέγας ποιητῆς καὶ ἡ νεότης τοῦ Μπαίρων ὑπῆρξε πᾶν ἄλλο ἢ συνέχεια διανοητικῶν θριάμβων· πολλοὶ τῶν σήμερον ἐν τοῖς πράγμασιν ἐθεωροῦντο μικρόνοες, ἐν ᾧ μέγας ἀριθμὸς ἀριστοῦχων ἦδη πένεται καὶ ἄσχημον διάγει καὶ πενηχὸν τὸν βίον! Τοιουτοτρόπως τὰ αἰσθηματα παράγονται συνεχῆ καὶ ἀντίθετα καὶ αἱ κρίσεις ἐμψυχουόμεναι ὑπὸ ἀκαίρων ἐλπίδων, μετράζουσι τὴν στυγνότητα τῆς πραγματικῆς ἀποτυχίας!

1. Ματθ. Ζ', 7.

ἔπειτα πικρίας ψυχῆν του φαιδρύνουσιν αἱ ἱλαραὶ ἀκτίνες τοῦ αὐτοθαυμασμοῦ, γίνεταὶ λόγος περὶ αὐτοῦ, πάντες οἱ οἰκείοι τὸν περιποιοῦνται, ὁ πατὴρ μετὰ ἡσυχίας ἐπιβουλή αὐτοῦ καὶ τὸν τρυφερόν καὶ θεοπευτικὸν ὄμμα τῆς μητρικῆς στοργῆς σκιάζει τὴν εὐδαιμονίαν του· ὁ ἀποτυχὼν τουναντίον εὐρίσκει παρηγορίαν εἰς τὰ παράδοξα παραδείγματα τῶν ἀνασανέντων παρὰ προσδοκίαν. Οὐδεὶς ποτε θὰ ἐφανταζέτο ὅτι ὁ Σαίξπηρ θὰ ἀπέβαινε μέγας ποιητῆς καὶ ἡ νεότης τοῦ Μπαίρων ὑπῆρξε πᾶν ἄλλο ἢ συνέχεια διανοητικῶν θριάμβων· πολλοὶ τῶν σήμερον ἐν τοῖς πράγμασιν ἐθεωροῦντο μικρόνοες, ἐν ᾧ μέγας ἀριθμὸς ἀριστοῦχων ἦδη πένεται καὶ ἄσχημον διάγει καὶ πενηχὸν τὸν βίον! Τοιουτοτρόπως τὰ αἰσθηματα παράγονται συνεχῆ καὶ ἀντίθετα καὶ αἱ κρίσεις ἐμψυχουόμεναι ὑπὸ ἀκαίρων ἐλπίδων, μετράζουσι τὴν στυγνότητα τῆς πραγματικῆς ἀποτυχίας!

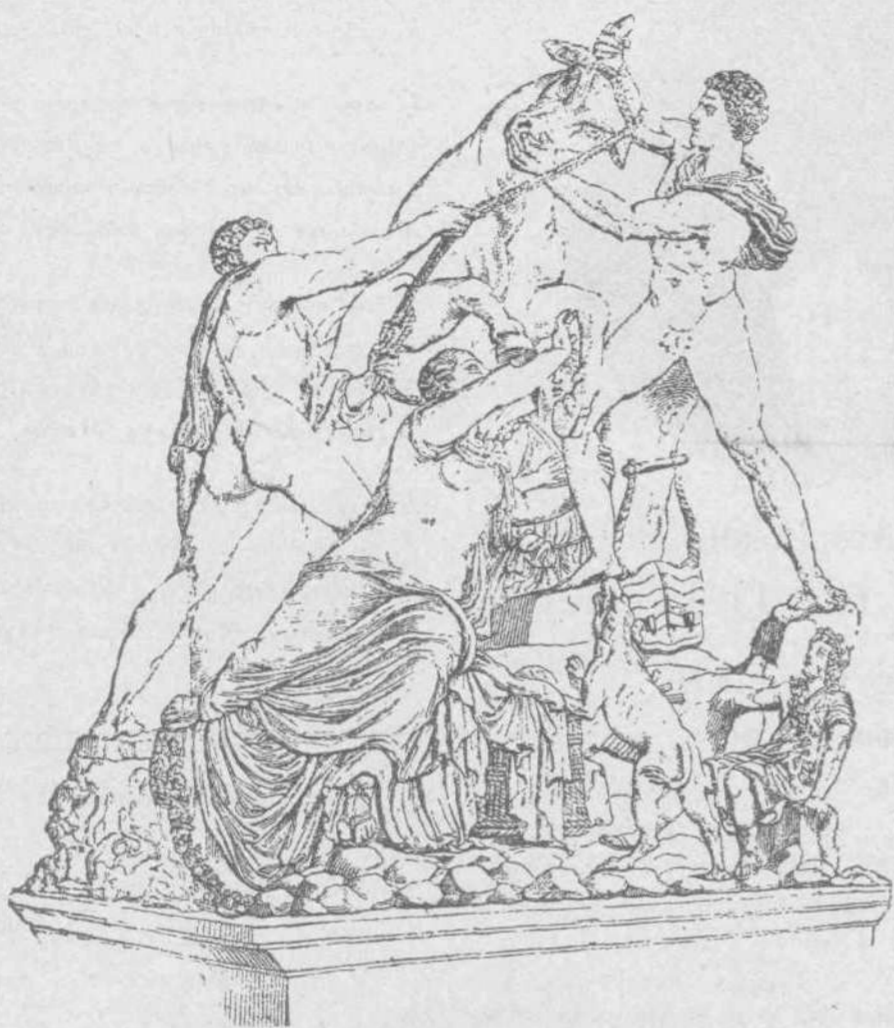
Ἄλλ' ἡ συστοιχία αὐτῆ τῶν ποικίλων διαλογισμῶν δὲν ἀποτελεῖ τὸ μόνον ἐπακολουθημα τῆς περιόδου τῶν δοκιμασιῶν. Μετὰ τὸ σχολεῖον ἔρχεται ἡ κοινωνία καὶ ὁ ἀποσπώμενος τῶν μελετῶν τῶν βιβλίων ἀγνοεῖ εἰς διευθύνσεις ποικίλας ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως αὐτῶν. Ὑπάρχουσιν οἱ πλούσιοι, καὶ δὲν ἐλλείπουσιν βεβαίως πένητες καὶ πτωχοί. Ἐνταῦθα ἡ ἄδικος διανομὴ τῆς ῥώσεως ἐπιβάλλεται ἀυσόπητος. Διὰ τοὺς μὲν, παρουσιάζεται περιοδὸς διαχύσεως καὶ ἀπολαύσεως, λουτρό, θέατρα, μουσικαί, σκιῶδες κῆποι, ταξείδια καὶ γενναῖαι ἀμειβαὶ τίτλων νεομικοῦ ἀπέχρημώσεως διὰ τοὺς καταβληθέντας κόπους. Ἐτέροθεν, ἡ πενηχρὰ ἐστία, ὁ καύσων, αἱ στερήσεις καὶ αἱ παρακχολεουθεῖσαι μεμφιστοίριαι τῶν προσκλιῶν φαιδρυνθέντων γενέων. Ὁ ἀριστεῦσας πτωχός, ὅστις ἐν τῇ στιγμή τῆς μέθης ἐνόμισεν ὅτι κατήνεγκε τελείαν νίκην καὶ ὅστις αἰσθάνεται σφοδρότερον τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἀπογορητέων, αὐτὸς ὅστις παρακχολεῖται μετ' ὑπερήφανον περιφρονητικὸν βλέμμα τὰς ἀποτυχίας τοῦ πολυκαλάντου αὐτοῦ συμμαθητοῦ ἐπὶ τοῦ κλασικοῦ εἰδωλοῦ, σήμερον ὑρίσεται τὴν ταπεινότητα τῆς περιφρονήσεως τοῦ ὀλιγώτερον εὐμαθοῦς συσπουδαστοῦ, ὑπὸ τὸν κοινωνικὸν ὄριζοντα. Ὁ μικρὸς φιλόσοφος σθνεαί ἦδη ἴσως τὸν μικρὸν πεντακοσιμῆδῆμον.

Ἡ κοινωνία καθ' ἅπαντα αὐτῆς τὰ στάδια τὴν αὐτὴν ἀνεκρίσει τῆς ἀνισότητος εἰκόνα, παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν εὐδαιμονίαν παραμαρτεῖ ἢ ἀντίθετος τοῦ μετὰλλίου πλεοῦρα, καὶ ἐν σμικρῷ ἢ αὐτῇ ἀέννας παράγεται ἀτομικὴ πάλη, ὁ αὐτὸς ἀνανεῖται συνεχῶς σκληρότητος ἀγῶν. Οὐτε αὐτῆ τῶν διακοπῶν ἢ ἐποχῆ, εἶναι εὐχάριστος, ἔγραψεν ὁ αὐτός Bacon, διότι καὶ ἐν αὐτῇ παράγονται τὰ μοιραία ἐκείνα ταπεινά αἰσθηματα τοῦ θῆνου καὶ τῆς ζηλοτυπίας, ἄνευ τῶν ὀπείων ὁ κόσμος, ὡς φαίνεται, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξη. Ὁνειρον εὐτυχῆς καὶ μεστόν μακαριότητα, ἐπιλέγει, εἰάν ἡδύνατο ὁ ἄνθρωπος τοῦλάχιστον καθ' ἕλλην αὐτοῦ τὴν νεύ-

τητα ν' ἀγνοῆ τὴν τύχην αὐτοῦ, νὰ μὴ ἐννοῆ τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ διάγη τὸν βίον ἀμερίμων ἔστω καὶ ἐνόπιον τῆς ἀντιπαθητικῆς ἔδρας τοῦ διδάσκοντος. Ἐν τοῖς ἐθολοῖς τῶν σχολείων δὲν ὑπάρχει διακρίσις, ἡ εὐμενῆς πρωτοβουλία τῆς φύσεως προέρχεται αὐτόματος εἰς ἐπικυριαίαν τοῦ ἀδυνάτου, ὁ ἐπιμελής ἢ εὐφύστερος στέρχει νὰ δανεῖσῃ τὴν μεταφρασιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀμελεῖ ἢ ὀνηρότερον σύντροφόν του. Ἡ ἐκτίμησις εἶνε φυσικὴ καὶ ἀνεπιφθόνος· ἐν τῇ μικρᾷ δημοκρατίᾳ τῶν μελετώντων ἀρχεὶ ὁ πρῶτος ἐπὶ τῆς συνειδήσεως τῶν κατωτέρων, καὶ κῦπτουσιν οἱ ἄλλοι ἐνόπιον αὐτοῦ καὶ ἀποδέχονται ἄνευ ὑπεροβουλίας τὴν ὑπεροχὴν του. Τὰ συμπερόντα εἰσι κοινὰ, ἀναμένεται νὰ κρούσῃ ὁ κώδων, ὅπως βρασιλευσῇ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἁμονοίᾳ ὁ γέλωσ!

Ἄλλὰ μετὰ τὸ τέλος τῶν εξετάσεων, ὁ μαθητῆς γίνεταὶ πολίτης, ὁ πλούσιος ἐννοεῖ ὅτι ἔχει ὑπερέτας, καὶ διακρίνει ἐν μέσῳ τοῦ θερῶου καὶ τῶν κοινωνικῶν ἐπεισοδιῶν, ὅτι ἡ θέσις αὐτοῦ εἶναι ὑψηλοτέρα, τὴν παιδικὴν ἀπλότητα διαδέχεται ἡ πρόωρος ἀνδρική ἀνάπτυξις, συναντᾷ τὸν προσοιλιτὴ καὶ ἀχόριστον σύντροφον τῶν βιβλίων, ἀλλ' ἀποφύγει αὐτόν, ἔχει τόσας ἀσχολίας! Χθὲς ἦτο προσκεκλημένος, αὐτεῖν ἀναχωρεῖ εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὁ μικρὸς πτωχὸς μένει διαρκῶς μετ' ὁ βιβλίον αὐτοῦ, μόνον καταφύγιον τῆς ἀδυναμίας, καὶ σκέπτεται, μονολογεῖ, ὀργίζεται, παρασκευάζει βραμθὸν σχεδίων ὄρασεως, ὅπως ἀναδειχθῆ, ὅπως πλουτίσῃ, ἡ ὑψηλῆς αὐτοῦ φαντασία τὸν ἀναδιβάσει εἰς σοφίνας εὐτόλμων ἐπιχειρήσεων καὶ εὐτυχῆ ὑπὸ τὴν στέγην τῶν κακοτυχῶν καὶ τῶν στερήσεων, ζῆ ἐν τῷ μέλλοντι, προεξοφλεῖ τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τρέπεται μετ' ἐλπίδας, ἐν ᾧ ὁ ἄλλος ἀπολαμβάνει καὶ τόσον μόνον σκέπτεται ὅτι πλησιάζει ἡ ἐναρχία τοῦ νέου ἔτους, ὅσον προέρχεται αὐτῇ ἀκαίριως ὅπως διακόψῃ τὴν σειράν τῶν περρωθῶν αὐτοῦ ἀπολαύσεων, καὶ σκέπτεται ἴσως ὅτι δὲν θριαμβεῖται καὶ ὁ μαθητῆς. Τοιουτοτρόπως ἡ ἐπαύριον τῶν εξετάσεων εἶναι διὰ τοὺς διδασκάλους σχετικὴ ἀνάπαυσις, διὰ τοὺς μαθητὰς διάλυσις ἐπαγωγῶν κοινωνικοῦ ἠνείρου, πλκτωνικῆς δημοκρατίας, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὀποιῆς ἐκλείπουσιν αἱ διακρίσεις καὶ θερμαίνεται τὸ αἰσθημα τῆς εἰλικρινῆς ἀγάπης, τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς δικαίας ἐκτιμήσεως! Ἄλλ' εἰάν οἱ νέοι σπουδασταὶ εἶχον ἐπαρκῆ τῶν πραγμάτων πείραν, θὰ ἤνυχοντο ἴσως νὰ δικαιωνίζετο ἡ περιόδος τῶν μελετῶν, ὅπως διέλθωσιν ὡς οἶον τε μακρότερον χρόνον, ἀγαπῶμενοι καὶ συνδεόμενοι ὑπὸ τῶν ἀρρήτων δεσμῶν τῆς συμπαιδείας ἐκείνης, ἣτις δὲν ἀπορρεῖ παρὰ ἐκ φυσικοῦ ἐνστικτοῦ, καὶ τὴν ὀπιῶν ἐκβάλλουσι μόνον αἱ ἀγνοαὶ ὑπαρχουσεῖς καὶ οἱ ἄθῃοι παλμοὶ ἀδιαρρήτου ἐπὶ καρδίας καὶ νεότητος.

A. I. ΜΑΝΟΥΣΟΣ

Κεραλκῆς ἢ Φαρνέσιος Ταδρος. — (Ἀρχαϊκὸν ἀνάγλυφον).

ΑΓΚΑΘΙΑ

ΑΛΑΘΕΥΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Σὰν πεταλοῦδα, τρεμουλὴ ἀπ' τὴν καρδιὰ ἀνεβαίνει
Ἡ κάθε παλῆ ἐνθύμισι, καὶ μέσα μου τεχνίτης
Κρυφός, τίς σμίγει ὄλες μαζί κι' ἀπόκρυφῆ ἀνασταίνει
Μὴ εἰκόνα ὅπου ἀγάπησα στὸν κόσμον, τὴ δική της.

Μὰ τὴν θωρεῖ κι' ἀχόρταγν πάλι ἡ καρδιὰ μου μένει
Κι' ὅπως ἀναζητᾷ βουβὴ παρθένα τὴ φωνή της
Κι' αὐτὴ ἐκείνηνε ποθαίει ποῦ τώρα τραβηγμένη
Τὴν ἔχει στὸν ἕψηλὸ οὐρανὸ ἀκράτητος μαγνήτης.

Σάβνον γυρνῶ, καὶ διάπλοτο μοῦ φαίεται ποῦ ἀνοίγει
Στόμα, ἐκεῖ ποῦ ἡ θάλασσα κι' ἡ κατοικιά της σμίγει
Στόμα ποῦ ἀμίλητο νὰ πάω κοντὰ της μὲ φωνάζει.

Καὶ τότε ἐνῶ στὰ κύματα πλανιέται ἀργὰ ἡ γαλήνη
Καὶ μὲ ἡλίου ἀναλαμπές στρωτὸ τὸ πέλαο μοιάζει
Δρόμο τὸ λέω ἀλάθευτο ποῦ θὰ μὲ πᾶν σὲ Κεῖνη.

Πόλη

ΝΙΝΟΣ ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Δ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗ

“ΑΝΤΙΟΠΗ,,(1)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ὁ ναός τοῦ Διονύσου καταφώτιστος ἐν νυκτί. Ἐν τῷ μέσῳ βωμὸς καὶ ἄγχιμα τοῦ Διονύσου. Τὰ πάντα κισσοστεφῆ· ὁ χορὸς, εἰς ὄνο ἡμιγόρικα διερημένος, χορεύουσι ψάλλουσαι ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἱερέως Ἀμφίονος, ὅστις ἐστεμμένος, καὶ φέρων λαμπρὰν στολὴν κρούει τὴν λύραν καὶ ψάλλει. Κρατῆρες πλήρεις αἴνου κισσοστεφεῖς. Ἡ Ἀντιόπη μόνη ἴσταται κεκαλυμμένη εἰς ἕν ἄκρον τοῦ ναοῦ, ἀθέατος σχεδὸν καὶ ἀμέτοχος πάντων. Αἰρομένης τῆς αὐλαίας, ὁ χορὸς ὑπὸ τὸν Ἀμφίωνα ψάλλει ὀρχούμενος τὸν ἀκόλουθον διθύραμβον :

Διθύραμβος

Τοῦ Λιός καὶ τῆς Σεμέλης ψάλλω τὸν ἀγρὸν νῆδον.
Με κισσὸν στεφθῆτε, Βάκχαι, καὶ πρὸς βάκχειον χορὸν
Κοῦρον αἶρουσαι τὸν πόδα, καὶ τὸν θῆρον πάλλουσαι,
Κροταλλοῦμεν, φωνοῦσαι, Βάκχε, Βάκχ', εὐοῖ, εὐάρ.

Ὅταν τὴν καλὴν σου ῥύμφην Γῆν χρυσάκτιν χαιρετᾷ,
Ὡ Διώνσ', ἐξ αἰθρίου τ' οὐρατοῦ ὁ ἥλιος,
Ἄσθη στέφουσι τὴν ῥύμφην καὶ τὴν ψάλλουσι πενήνα,
Τρίτωρες δὲ καὶ δελφίνες πέριξ τῆς χορεύουσι.

Ὁ ἀθάνατος ῥυμφίος τότε φαιρεσαι καὶ σὸ,
Τὴν Παφίαν περιβάλλεις, ὁ νῖός της σ' ὀδηγεῖ,

(1) Σ. Δ. Ο. Τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα ἐκ τοῦ νέου δράματος τοῦ κ. Δ. Βερναρδάκη ἢ Ἀντιόπη, ἐπιπέως παρασταθέντος ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς διαποινίδος Αἰκατερίνης Βερώνη καὶ γενομένου δεκτοῦ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τοῦ κοινού, εὐχαρίστως δημοσιεύομεν, εὐμένως παραχωρηθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως.

Νύμφαι πέριξ σου χορεύουν Σελήνη καὶ Σάτυροι
Καὶ προῶν τῶν Χαρίτων ὁ χορὸς καὶ τῶν Μουσῶν.

Ἄλλὰ ῥέφθ' τὸν αἰθέρα συγκαλύπτουσι, ἰδοῦ·
Ποῦ τὸ γέγγος τῆς σελήνης, τοῦ ἡλίου ποῦ τὸ φῶς ;
Ἐφουγὰ τὴν γῆν αἱ Νύμφαι, τὸν αἰθέρα τὰ πενήνα,
Καὶ τῆς Γῆς τὴν ὄψιν κρῖα ἐσαβάνωσεν χιῶν.

Εἰς τοὺς κόλπους τῆς νεκρᾶς σου ῥύμφης τότε χθόνιοι
δαίμονες ζητοῦσι, Βάκχε, νὰ βυθίσωσι καὶ σέ.
Ταῦρον πλὴν πρὸς τοῦτους κέραι ἀντιτάσσεις καὶ ὀπλήν,
Διωκόμενος διώκεις καὶ σπαράσσεις σπαραχθεῖς.

Τοῦτόν σου τὸν γάμον τώρα εορτάζομεν κ' ἡμεῖς,
Καὶ τὴν θεῖαν δύραμίν σου ἤδη αἰσθανόμεθα
Φλέγουσα ἡμῶν τὸ αἶμα. Ἀντὶ κέρως καὶ ὀπλῆς
Ἐχομεν ὀδόντας, Βάκχε, ὄνυχας, Διόνυσε.

Μ' οἶνον, Βάκχε, τὴν καρδίαν τῶν Βακχῶν σου φλόγισε,
Κ' εἰς τὸ αἶμα τῶν ἐχθρῶν σου βάψε τὰς Μαινάδας σου.
Ἐξω οἱ κρατῆρες, ἔξω ! Οἶνον δότε ἄκρατον !
Οἶνον κ' αἶμα, αἶμα κ' οἶνον ! Βάκχε, Βάκχ', εὐοῖ, εὐάρ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΒΑΚΧΗ Α'.

Τοῦ Βάκχου ἐμάνθη ὁ ναός ὑπὸ
τῶν νεκρικῶν τοῦ ἱερέως ἐκπροῶν.
Νὰ καθαρῆ ἀνάγκη, ὦ βασιλοῦσα.

ΒΑΚΧΗ Β'.

Τὸν καθαρὸν τίς θὰ τελέσῃ νῦν, ἀφ' οὗ
ὁ ἱερεὺς ἀπέθανε ;

ΔΙΡΚΗ

Τὸν καθαρὸν ἐγὼ,
ὦ Βάκχαι, θὰ τελέσω.

ΒΑΚΧΗ Α'.

Ἡ βασιλοῦσα
ἀντὶ τοῦ ἱερέως τὰ τοῦ καθαρῶ
ὡς καὶ τὸν γάμον νὰ τελέσῃ δύραται.

ΒΑΚΧΗ Β'.

Δύραται, Βάκχαι· οὕτω παρελάβομεν.

ΔΙΡΚΗ

Ἀπὸ τὸ ἱερὸν περιβήρατῆρον
ἄγιον ὕδωρ μ' ἄλλας προσκομίσατε,
καὶ αἶμα χοῖρον εἰς δοχεῖαν χωριστόν.

(Ἡ Βάκχη ἐγγείει εἰς δοχεῖον αἶμα χοῖρου. Ἡ Δίρκη ραντίζει ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ χοῖρου τὸν βωμόν, τὸ ἄγαλμα, τὴν θύραν τοῦ ναοῦ καὶ τοὺς κίονας. Καθ' ἕν κειρὸν ἡ

Δίρκη τελεί ταῦτα, αἱ Βάκχαι ψάλλουσι γονυπετεῖς περίξ τοῦ ἀγάλματος:]

ΒΑΚΧΑΙ (ψάλλουσαι).

*"Ἄρ' ἐκπροαί θηητοῦ τὸν ἱερὸν σου ἑμίαναρ ραδρ, ὦ Βάκχε, τοῦτορ, ρεῦσορ, τὸ αἶμα τοῦ παμφάγου ζῶον τὸν ἱερὸν ραδρ σου ρὰ καθάρη.
Σὲ ἱκετεύομερ, ὦ Βάκχε, ρεῦσορ, ρεῦσορ.*

(Ἡ Δίρκη ρίπτει τὸν κλάδον, δι' οὗ ἐτέλει τὴν ράντισιν, ὡς καὶ τὸ δοχεῖον τοῦ αἵματος εἰς τὸν καίοντα βωμόν. Βάκχη φέρει ἱερὸν ὕδωρ. Ἡ Δίρκη ραντίζει τὰς Βάκχας διὰ θαλλοῦ ἐξ αὐτοῦ ψαλλούσας:)

*Σὺ ὡς θεὸς ἀμιατος, ὦ Βάκχε,
ἀλλὰ ἡμεῖς θηηταί· ρεῦσορ τὸ αἶμα
καὶ τ' ἀγνόρ σου ὕδωρ ρὰ καθάρη
εἰς Βάκχας σου ἡμᾶς καὶ τ' ἀγιάση.
Σὲ ἱκετεύομερ, ὦ Βάκχε, ρεῦσορ, ρεῦσορ.*

ΑΝΤΙΟΠΗ

(ἐν ᾧ ἡ Δίρκη ἐξακολουθεῖ ἀκόμη τὸ ἔργον τῆς καθ' ἑαυτὴν πρὸς τὸ ἄγαλμα.)

*Τὸ δάκρυά μου ἴδε, παρτοδόραμε
θεῖ, κ' ἐπιγρως τὴν ἀπειλισίαν μου.
Σώσέ με τὴν ἀθάαν, τὴν παρτάλαιαν.
Ἄλλ' ἄρ ἡ θέλησις σου εἶρε ἀτρεπτος,
καὶ θ' ἀποθάν' ἡ μήτηρ θῆμά σου,
σῶσε τὸ τέκνον, σῶσε τὸν Ἀμφίονα.
Σὲ ἱκετεύω, Βάκχε, σῶσε σῶσε τόν.*

(Ἡ Δίρκη λαμβάνει θυμιατήριον καὶ θυμῆξ τὸν βωμόν, τὸ ἄγαλμα, τὸν ναόν καὶ τὰς Βάκχας ψαλλούσας:)

ΒΑΚΧΑΙ

*Πῦρ διορ τὸ θηητόν περιβλημά σου
καυόαν σ' ἐθέλωσεν ἑμβρονορ ἐτι.
Νεῖσορ τὸ πῦρ σου πάντα ρὰ καθάρη,
καὶ τὰ σὰ πάντα πάλιν ρὰ θεώση.
Σὲ ἱκετεύομερ, ὦ Βάκχε, ρεῦσορ, ρεῦσορ.*

(Αἱ Βάκχαι ἀνεγείρονται καὶ ἀναλαμβάνουσι τὴν προτέραν θέσιν).

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ ΤΣΙΒΕΡΙ

[Συνέχεια, ἴδε προηγούμενον φύλλον].

Ἡ προικοπαράδοσις

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πουργὸν ὁ κύρ Λιὰς ἤρθε καὶ μᾶς ἐπῆρε καὶ μᾶς ἐπῆγε στὸ σπήτι τοῦ γαμπροῦ γιὰ νὰ ἴδουμε τὴν προικοπαράδοσις.

"Ὅλο τὸ συμπεθερολόγι τοῦ γαμπροῦ γυναικίαις καὶ ἄντρεις εἶχαν μαζωχτῆ ἐκεῖ. Τὰ ντακούλια εἶδαν καὶ ἐπερναν, τὸ τραγοῦδι ἐπάγγανε κλητός. Οἱ νοικοκυρεῖοι, ἀρσενικοί καὶ θηλυκοί, κρατῶντας ὁ κάθε ἓνας εἰς τὸ χέρι γιὰλένιο μαστραπὰ ὑλόχρυσου καὶ κούπα, ἐκερνούσαν τοὺς συμπεθερούς ὀλένα. "Ἀμα εἶδαν πῶς ἐμαζώχτηκαν ὅλοι οἱ συμπεθεροί, εἶδαν μ' ἀπὸ τὰ λαλούμενα καὶ ἐξέκινησαν νὰ πάνε ἴσια στὸ σπήτι τῆς νύμφης γιὰ νὰ πάρουν τὰ προικιά. Ἡ γυναικίαις, ἡ συμπεθεραίς,

εἴμειναν στὸ σπήτι γιὰ νὰ τὰ παραλάβουν ὄντας τὰ φέρουν. Στὸ σπήτι τῆς νύμφης ἐμαζώχτηκε ὅλο τὸ συμπεθερολόγι τῆς ἀρσενικῆς καὶ θηλυκῆς, καὶ μᾶς ἐκαρτερούσε μὲ κεράσματα καὶ παχνίδια γιὰ νὰ σηκώσουμε τὰ προικιά. Ὁ κύρ Λιὰς σάν ποιοῦ στενός συμπεθερός τῆς νύμφης, πᾶρεξ τοῦ γαμπροῦ, γιὰ νὰ τιμήση τὴ γενεά του ἐπετάχτηκε μόνος ἀπὸ βραῦς στὸ "Ἄργος καὶ ἰσομώωνσε παιρνιδιάρους (βιολιζήδες) γιὰ νὰ ῥθουν ἀπὸ τὸ πουργὸ στὸ Τσιβέρι νὰ παίξουν τὰ λαλούμενα στὴ προικοπαράδοσι, στὰ στεφανώματα καὶ στὸ τραπέζι τοῦ γάμου. Ἄμ' ἐτι, ἐτοιθὰ ῥεῖ μ' ἐμενὲ σταυρωμένα χέριθ ὁ κύρ Λιὰς, κοντζᾶμ πᾶρεδρος τὸν χωροῦ καὶ κοντζᾶμ ἐπιστάτης τοῦ Μπιλάλη. Τὸ σουσὸ ἦτανε νὰ τὸ βροντήση λιγούλι καὶ αὐτός, ἀρῶ ἐπαντρεύονταν ἀνεψίδα του.

"Ἀμα ἐφτάσαμε στὸ σπήτι τῆς νύμφης ἐβγήκε στὴν αὐλαὴ οὔλο τὸ συμπεθερολόγι τῆς καὶ μᾶς ὑποδέχτηκε μὲ τὰ βιολιά· μᾶς ἐκέρασαν ρεσινάτο καὶ μεξὲ καὶ ὁ στέρα μᾶς ἐφόρτωσαν μὲ τὰ προικιά. Ὁ κάθε ἓνας ἀπὸ τοὺς συμπεθερούς τοῦ γαμπροῦ ἐφορτώθηκε καὶ ἀπὸ ἓνα ρουχιό. Ὁ ἓνας ἐπῆρε μιά ἀντρομήδα, ὁ ἄλλος μιά φλοκατᾶ, ὁ ἄλλος μαξιλάρα, ὁ ἄλλος ἄλλο καὶ ὁ ἄλλος ἄλλο. Σ' ἐμένα εἶδωκαν καὶ ἐκράτουσα ἀνοιχτῆ καὶ ἐκπλωμένη στὸ νῶμό μου τὴν μεταξωτῆ πουκαμῖσα τῆς νύμφης καὶ μὲ ἔβαλαν μπροστά ἀπ' ὄλους νὰ πηγαίνω, ἀκολουθώντας κατὰ πόδι τὰ βιολιά. Οὔλο οἱ ἄλλοι ἐτσι δὲ φορτωμένοι ἐρχόνταν ἀπὸ-κόντα. Σὲν φτάσαμε στὸ σπήτι τοῦ γαμπροῦ εἶδα ἀπάνω στὰ κερμαλῖα ἀνεβασμένα τρία (μὲ τὸ συμπάθις) ἀρσενικά παιδιὰ καὶ βραστούσαν στὰ χέριθ τοὺς κόσκινα. Ἡ-μουνα περιεργος νὰ μάθω τί θέλουν ἐκεῖ ἀπάνω τὰ παιδιὰ μὲ τὰ κόσκινα, μὰ ἡ πουκαμῖσα ποὺ ἐπρεπε νὰ πηγαίη ὀμπρὸς ἀπὸ τ' ἄλλα προικιά, δὲ μ' ἔπινε νὰ εἶρω καὶ ἀρωτήσω τὸν κύρ-Λιὰ. Θὰ πάγγανε γλέπεις χρουσοῦζα νὰ χαλάσω τὴ γαμπρῆ τῆς παραξενῆς αὐτῆς λιτανειάς. Μὰ καὶ δὲν ἤμασθε καὶ πολὺ μακρυὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο φτάσαμε ἐν καὶ περπατούσαμε σάν γελῶναις καὶ καμαρωτά.

"Ἀμα φτάσαμε στὴν πόρτα τὰ ντακούλια ἐστάθησαν ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὴ μιά μεριά τῆς πόρτας καὶ τὰ βιολιά ἀπὸ τὴν ἄλλη — γιὰτὶ οἱ συμπεθεροί τῆς νύμφης ὅπου μᾶς ἀκολουθῆσαν ἐπῆραν καὶ τὰ βιολιά μαζὶ. — Ἐγὼ ἴσια γιούργιθ ἐπῆγα νὰ ἐμπω στὸ σπήτι μὰ:

— Ποῦ πᾶξ, στάσου, κύρ Νικολάχη, μὲν ἴνεθ ἡ συμπεθεραίς τοῦ γαμπροῦ.
— Ποῦ πάω;, Νά, νὰ ἐμπω μῖσα. Τί, μὲ τῆ: πουκαμῖσα θὰ καθουμαὶ εἰθὼ ἀπ' ὄξω;
— Τώρα θὰ μῆθ, μὰ στάσου ὅμως πρῶτα νὰ τὴν ράνουν μαζὶ μὲ τ' ἄλλα προικιά. Ἄμ' ποῦ ἀκούστηκε, λαχτάρα μᾶς, νὰ μὴ ράνουν τὸ πουκαμῖσο τῆς νύμφης;
— Μὰ, στὸ Θεὸ σε, τί λογῆθ θὰ τὸ ράνουν; ἐγὼ δὲν τὰ ξέρω αὐτά.

— Δὲν τὰ ξέρεις; ! τώρα θὰ τὰ μάθω.

"Ὡς ποῦ νὰ εἰπούμε ὀλ' αὐτά, οὔλο οἱ φορτωμένοι μὲ τὰ προικιά ἐμαζώχτηκαν καὶ ἐστρημάχτηκαν ὀμπρὸς στὴν πόρτα. Ὁ παππᾶς τότενος τοῦ χωροῦ ἐπρόβαλε στὴν πόρτα καὶ τὰ εἰδιάβασε. Μὰ τὰ μάτια μου, δὲν ἐκατάλαβα τίποτε ἀπὸ ὅσα εἶλεγε αὐτός ὁ Παππα-Τρέχας, γιὰτὶ μόνος ἐνα οὐ-οὐ-οὐ, γιὰ ἓνα οὐ-οὐ-οὐ ἄκουγα στὸ τέλος καὶ δὲν ἤμπόρεσα νὰ ξεδιὰλέσω οὐτὲ λέξθ. Ἀμα ἐτέλειωσε αὐτὴ ἡ εὐχή, ἐννοίωσα στὸ κεφάλθ μου σάν νὰ ἐπερτε χαλάξθ. Ἐξαρνιδάστηκα καὶ ἐγύρισα ψηλά καὶ εἶδα μὲ φόβο μὴ λάχει καὶ ὁ Θεὸς κάνει δεῦτερο κατακλυσμοῦ. Δὲν ἦτανε ὅμως τίπτες τὰ ἀρσενικά παιδιὰ ποὺ ἦτανε στὰ κερμαλῖα τ' οὐ σπητιοῦ μὲ τὰ κόσκινα, ἐρραϊναν μὲ στραγαλιούμετα, ροδύθια, φασόλια, φακὴ καὶ ρῖθ τὰ προικιά. Ἀρῶ ἐτέλειωσε καὶ αὐτό, ἐμπήκαμε στὸ σπήτι καὶ τότες πιά θ' ἡ γυναικίαις μᾶς ἐφορτῶνταν ἓναν ἓναν ἀπὸ τὸ βάρος τῶν προικίων, τὰ ὅποια ἐπερναν, εἰδιπλωναν μὲ προσοχῆ καὶ ἐστοῖθαζαν σὲ μιά πλωρά τοῦ τοίχου. Καὶ ἐτσι σὲ λίγο ἐσχηματίσθηκε ἓνας μεγάλος γιούκος ἀπὸ τὰ προικιά τῆς νύμφης.

"Ὑστερα ἄρρισαν καὶ πάλθ τὰ κεράσματα, ποῦ δὲν ἤμπερουν νὰ λείψουν ποτέ, καὶ οἱ πάρα ὄξω ἀπὸ συγγενολόγι τοῦ γαμπροῦ ἐφῆγαν γιὰ νὰ πᾶν νὰ φέρουν στὰ σπήτια τοὺς. Ἐμένα καὶ τὴ μακκρῖσιθα τὴ γυναικίαις μου, ἄν καὶ δὲν εἶχαμε κάμμιὰ συγγένεια μὲ τὸ γαμπρὸ, ἤθελαν νὰ μᾶς κρατήσουν στὸ τραπέζθ. Μὰ ἐστάθηκε ἀδύνατο νὰ μείνουμε, γιὰτὶ ἤθελαμε νὰ ἡσυγᾶσουμε μετὰ τὸ φαγθ, γιὰ νὰ ἐχουμε ὀρεξθ στὸ στεφάνωμα καὶ στὸ τραπέζθ τοῦ γάμου.

Τὸ στεφάνωμα

Στῆς τέσσαραις ὄραθς ἀπάνω-κάτω ἤρθε ὁ κύρ Λιὰς καὶ μᾶς ἐπῆρε καὶ μᾶς ἐπῆγε στὸ σπήτι τοῦ γαμπροῦ, ποῦ ἦταν μαζωμένοι ὅλο οἱ συμπεθεροί καὶ οἱ προσκαλεσμένοι φαρμακῶς. Ἐκεῖ ἐγλέπεθ πιά παιδιὰ στὸ βυζθ ποὺ τὰ ἐκράτουσαν ἡ μακωνάες τοὺς, ἄλλα ποῦ τὰ ἔσουρναν ἀπὸ τὸ χεράκι, καὶ ἄλλα ποῦ ἦσαν κολλημένα στὸ φουστάνθ τῆς μάννας τοὺς σάν βδέλλαθ· οὔλο, γυναικίαις καὶ ἄντρεις, φορῶσαν τὰ γιορτινά τοὺς ρούχα. Τὰ γιορτινάθ ἐλαμπαν στὸ στήθος τῶν γυναικίων ποῦ φορούσαν βλάχινα, τὰ κατακόκκινα φέσια, οἱ χρωματισταίς φούνταις καὶ τὰ χρουσκοντημένα σελάγια τῶν παλληκαριῶν ἦτανε μιά τρέλλα. Σὲ λίγο τὸ συμπεθεροῦ τοῦ γαμπροῦ, ὀξως τῆς γυναικίαις, μὲ τὰ ντακούλια μπροστά, ἐξέκινησε νὰ πάη νὰ φέρη τὸν κουμπάρο καὶ τοὺς συμπεθεροκουμπάρους. Ἐπῆγά τὸ λοιπὸς καὶ ἐγὼ ἀντάμα. Ὁ κουμπάρος μὲ τὸ συγγενολόγι τοῦ (τοὺς συμπεθεροκουμπάρους δηλαδῆ) καὶ τὰ ντακούλια μᾶς ἐκαρτερούσε μὲ κεράσματα. Ἀρῶ ἤπιαμε καμπόσαις στὴν ὕγιὰ τοῦ κουμπάρου, ἐξερνῖσθαμε καὶ ἐπῆγαμε στοῦ γαμπροῦ.

"Ἀπὸ 'κεῖ οὔλο ἀντάμα, ἄντρεις καὶ γυναικίαις, ἐξερνῖσθαμε γιὰ νὰ πάμε νὰ πάρουμε τὴ νύμφθ. Ὁμπρὸς-ὀμπρὸς ἐπῆγαιναν ἡ δὴ ζυγίαις τὰ ντακούλια, ἐπειτα ὁ γαμπρὸς καὶ ἐπειτα ὅλο οἱ ἐμῆθς ἐσουρνεθ μούρρη, κουλουβάχατα δηλαδῆ. Τὸ γαμπρὸ τὸν ἐκράτουσανε μπράτσο ὁ κουμπάρος ἀπὸ τὴ δεξιά μεριά καὶ ὁ παρακουμπάρος ἀπὸ τὴ ζερβιά καὶ τὸν ἐπῆγαιναν. Ἦτανε ὁ καυόμενος κατακόκκινος ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ ἐγερνε τὸ κεφάλθ τοῦ ὡς τὸ νῶμό του γιὰ καμάρθ. Ἐτσι δὲ ὡς καθὼς ἦτανε ἐρῶνουνταν ὁ ὀδολιθ σάν νὰ τὸν πῆγαιναν στὴν κρεμάλα. Ἡ νύμφθ μὲ τὸ συμπεθερολόγι τῆς μᾶς καρτερούσε στὴν αὐλαὴ. Σὲν μᾶς εἶδαν ἀρχίνεψαν νὰ παίξουν τὰ βιολιά τῆς νύμφης καὶ ἡ δὴ ζυγίαις τὰ ντακούλια τοῦ γαμπροῦ καὶ τοῦ κουμπάρου, μαζὶ δὲ μὲ τὰ χρουσκοντημένα φωναίς τῶν παιδιῶν, τὰ σκουζιματα τῶν μαρῶν καὶ τὰ κοσμοπολέματα τῶν γυναικίων, ποῦ ἡ γλώσσαθ τῶν δὲν ἐπαυαν, ἐρῖνῶτανε τέτοιου σαματῆθ, ποῦ ἦτανε ζεκουφρῶς. Ἡ νύμφθ φορούσε φέσι καὶ ἦτανε στολισμένη μὲ τέλλια. Τὴν ἐπῆρε μπράτσο ὁ κύρ Λιὰς καὶ ἓνας ἄλλος στενός συγγενῆθ καὶ τὴν ἔβαλαν στὴ συνοδεία ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ γαμπρὸ. Στὸ δρόμο ἐγερνε καὶ αὐτὴ τὸ κεφάλθ σάν τὸ γαμπρὸ καὶ ἐκαμάρωνε ἀδιάκοπα καὶ ἐπορπατούσε μὲ νάξθ. Ὅλη αὐτὴ ἡ συνοδεία τοῦ γάμου ἦταν πολὺ παράξενη στὴ θέα· ὀμοίωζε σάν μωσικῶ ἀπὸ διαφόραις φορεσιαίς. Ἐκεῖ ἐγλέπεθ τὴ φουστανέλλα μὲ τὴ βράνα ἀγκάλιασμέναθ, τὰ πανωθράνια μὲ τὰ στενά πανταλόνια νὰ ριλιούντανε, τῆς μπόλιαθ μὲ τὰ νυδραϊώτικα τσεμπέρια καὶ τὰ καπελλίνα νὰ ἀγριοκυντάζοντανε, τὰ φέσια μὲ τὰ ἡμιψήλια, τῆς ζακυνθίαις ρεμπουμπλικίαις καὶ τὰ σιαδία νὰ παίξουν γροθίαις. Ἐκεῖ ἐγλέπεθ κάθε λογῆθ χρώμα, ἄσπρο, μαῦρο, κόκκινο, κίτρινο, πράσινο, σταχθ, γαλάζιο καὶ χίλια δὴ ἄλλα. Ἐκεῖ ἐγλέπεθ στηθάθια, μπόταις, μπότινια, μισοστήθαλα, γιεμηνιά παπούτσιθ, τακρούγια, γουρουντοσάρουχα καὶ λογῆθς λογῆθς παπούτσιθ, ποῦ ἐθάρρυνεθ πῶς ἦσανε σὲ ἐκθεσι παπουτῶν. Ὅλη αὐτὴ ἡ συνοδεία ἦτανε καττι παραξένο, μὰ καὶ ὀμορφο. Μὰ θὰ μοῦ εἶπῆτε τώρα πῶς εἰρήθησαν οὔλο αὐταίς ἡ φορεσιαίς ἐκεῖ, ποῦ γιὰ νὰ τῆς διῆθς πρέπει νὰ ταξιδεῖψῆθ σὲ ὄλη τὴν Ἑλλάδα. Νὰ σεθ τὸ εἶπῶ ἀμῆως·χωρῆθ νὰ χάσω καιρό. Ὁ κάθε ἓνας λοιπὸν ποῦ ἐκατοκούσε στὸ Τσιβέρι δὲν ἄλλαζε τὴ φορεσιά του, καὶ γι' αὐτὸ ἀκόμα βρισκαίς ἐκεῖ κάθε φορεσιά. Ὅξω ὅμως ἀπ' αὐτὸ εἶναι καὶ ἓνα ἄλλο. Τὸ Τσιβέρι εἶναι τὸ πῖθ κοντινὸ παραθαλάσσιο καὶ ὀμορφο καὶ ἀερῖνὸ χωριό, ποῦ ὕπαρχει γιὰ τὴν Τροπολιτσιὰ καὶ τὰ περίχωρα τῆς καὶ γι' αὐτὸ τὸ καλοκαίρι πολλοὶ Τροπολιτσιώταις κατεβαίνου καὶ κάνουν λουτρά. Γιὰ οὔλα ταῦτα λοιπὸν γλέπει κανεῖς ἐκεῖ αὐτὸ τὸ παράξένο.

"Ἀς ἀφήσουμε ὅμως αὐτά καὶ ἄς ἐμποιμε στὴν ἐκκλησιὰ ποῦ ἐμπῆκαν οἱ ἄλλοι.

λοι, γιὰτὶ μὲ τῆς κουβένταις ἐμῆναμε ἀπ' ὄξω.

"Ἐγὼ καὶ ἡ ἀλησμόνητη γυναικίαις μου ἐσταθῆκαμε παρᾶμερα καὶ ἐμπῆκαμε τελευταίθ, γιὰ νὰ εἰμαστε κοντά στὴν πόρτα νὰ πέρνουμε ἀγέρα. Ἀμα ὅμως ἐμπῆκαμε, πολλοὶ συμπεθεροί καὶ συμπεθεραίς μᾶς ἐστραβούτταζαν καὶ ἐκρυφομῖλοῦσαν.

— Ἀκούθ ἐκεῖ νὰ μπουνε, εἶλεγε ὁ ἓνας.
— Δὲν τὸ καναν καλά, εἶλεγε ὁ ἄλλος.
— Θὰ πάη χρουσοῦζα, εἶλεγε τρίτος.
— Πρέπει νὰ τοὺς βγάλουμε ὄξω, λέει μιά γρηά. Αὐτοὶ εἶναι ἀδιάντροποι.
Τὰ πράγμαθα ὀλένα ἀγγίευναν καὶ ἀρχίσεθ νὰ φροδάμαθ μὴ μᾶς μετρήσουν τῆς πλάταθ. Ἐφῶναξα τὸν κύρ Λιὰ καὶ τοῦ λέω.

— Δὲ μοῦ λέθ τί ἐχουν μὲ μᾶς.
— Δὲν τὸ κανατε καλά, κύρ Νικολά-ι, μοῦ λέει, νὰ μῆπῆτε στὴν ἐκκλησιὰ.
— Μωρὲ ποῖθ δὲν κάναμε καλά. Τί τάχα, μῆπῆθ μᾶς ἀφώρισε ὁ Δεσπότης.
— Ὅχι, μὰ στὴν ἐκκλησιὰ ποῦ γίνεταθ ὁ γάμος δὲν ἐταίριζαθ νὰ μῆπῆτε.
— Αἱ, καὶ γιὰτὶ;
— Νά, γιὰτὶ θὰ πάη χρουσοῦζα στὸ κινουργιο ἀντρώγυνο.
— Μὰ γιὰτὶ θὰ πάη χρουσοῦζα; χρουσοῦζῆθθ εἰμαστε τάχα ἐμεῖθ.
— Ὅχι, μὰ ἀκόμα δὲν ἐσοκραντίσθατε.
— Μωρὲ γιὰ μῖλεθ καλά, τί δὲν ἐσοκραντίσθατε;
— Νά, δὲν ἐπέρασαν σαράντα μῆραθς ἀπὸ τὸ γάμο σεθ.
— Αἱ! καὶ αὐτὸ βλάφτει;
— Σὺ τὸ εἶπα, θὰ πάη χρουσοῦζα.
— Καὶ τώρα τί νὰ κάνουμε; Δὲν τὸ εἰξεύραμε.
— Ἀμα τελειώση ὁ γάμος νὰ καθί-σετε νὰ σεθ ἔξαστεφανώσουθ.
— Μωρὲ τί κουβεντιάξῆθ αὐτοῦ, Τζωρτζίνα θὰ γίνουμε;
— Δὲν γένεταθ ἄλλοῖθς.
— Πῶθ δὲν γένεταθ. Φεύγομε καὶ πάμε δουλειὰ μᾶς σάν εἶναι ἐτσι.
— Ἄμ' νὰ ἰδῆθ ἄν σεθ ἀφῖνουμε καὶ ἐμεῖθ νὰ φύγετε.
— Νικό μου, μοῦ λέει ἡ καυμένη ἡ γυναικίαις μου, ἀρῶ τὸ ἐχουν ἰπρόκληθιν αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, γιὰτὶ νὰ μὴ θῆλῆθ νὰ μᾶς στεφανώσουν καὶ πάλιν. Δέξου σὲ παρακαλῶ, δὲν βλέπειθ ἔχουν γίνεθ ἄνω κάτω.

— Ἀς εἶνε πιά, κύρ Λιὰ, δέχομαθ νὰ μᾶς ἔξαστεφανώσουθ.
— Ἐτσι ντῆ, κύρ Νικολάχη. Τώρα θὰ τὸ εἶπῶ σὲ οὔλοθ καὶ θὰ εὐχαρισθηθῶν, θὰ ἡσυγᾶσουθ. Καλὰ λέω ἐγὼ πάντα πῶς ἡ κυρά εἶναι χρυσὴ καὶ καλόκαρδη γυναικίαις.
— Καὶ εἶθὲ δίκιο. Ἦταν ἄγγυγιλος.

ΝΙΚ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗ & Μ. Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗ

Ο
ΓΑΜΠΡΟΣ ΜΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΟΓΔΩΗ

ΕΥΛΑΔΙΑ, ΚΛΩΝΑΡΑΣ καὶ εἶτα
ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. (Ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς σκηνῆς παρὰ τὴν δεξιὰν θύραν, ὅπου συνώδευσε τὸν Πρωτογοτάριον καὶ ἀνοίγων τὰς ἀγκάλας του). Εὐλαλία μου!

ΕΥΛΑΔΙΑ. (Ἀπὸ τοῦ ἀντιθέτου ἀριστεροῦ ἄκρου). Κύριε ὑπουργέ μου! (Σπεύδουν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων).

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Τί ἡμέρα!

ΕΥΛΑΔΙΑ. Πόσα χρόνια εἶχες νὰ μὲ φιλήσῃς ἔτσι...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ἔτσι σὰν... ὑπουργός, δὲν σ' ἐφίλησα ποτέ μου. (Ἀπομακρύνονται).

ΕΥΛΑΔΙΑ. Ναι! μὰ ξαναφίλησέ με πάλι...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. (Σπεύδων πρὸς αὐτήν). Ἄχ! Εὐλαλία μου!

ΕΥΛΑΔΙΑ. (Ἐναγκαλιζομένη αὐτόν). Κύριε ὑπουργέ μου!

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Ἐισερχόμενος διὰ τοῦ βάθους. Ἰδία). Μπα! ὁ πεθερός μου εἰς τρυφερότητας μὲ τὴν πεθερά μου. (Βαίω πρὸς αὐτοὺς καὶ κτυπῶν τὸν ὦμον τοῦ Κλωνάρου).

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. (Ἀφίρνοντας ὁ μὲν ΕΥΛΑΔΙΑ ἵστανται τὴν δεξιὰν, ἡ δὲ τὴν ἀριστερὰν καὶ περιβάλλονται δι' αὐτῶν τὸν Στίγκιξιον). Γαμπρέ μου!

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Θέλων νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ κωλυόμενος ἀπὸ τὴν πίεσιν). Μὰ... μὰ...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Δὲν ξέρεις τί εὐτυχεῖς ποῦ εἴμεθα...

ΕΥΛΑΔΙΑ. Πιπινάκη μου... (Κατ' ὄλιγον ἀποχωρίζονται).

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Ἰδία). Δόξα σοι ὁ Θεός! Ἐλεγε πὼς θὰ μὲ πνίξουν... (Μεγάλως). Ἐννοῶ τὴν χαρὰν σας... (Βλέπων τὴν «Παλιγγενεσίαν. Ἰδία»). ὦ! διάβολε καὶ ἄλλη «Παλιγγενεσία»! Ἄς τοὺς διώξω καὶ αὐτοὺς νὰ τὴ σχίσω!

ΕΥΛΑΔΙΑ. Ἄν τὴν ἐννοῆς;

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ὅχι, ὄχι, δὲν τὴν ἐννοεῖς. Μὰ θὰ τὴν ἐννοήσῃς... (Τῇ Εὐλαλίᾳ). Πῆμα μῆσα. Ἰσως θέλει νὰ μείνῃ μόνος ὁ Ἄνρι...

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. Δηλαδή μόνος ὄχι... Μὰ ἤθελα νὰ κλπύσω... Ἐρχομαι ὕστερα καὶ σε βρίζω. (Κάθεται).

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. (Βαίω πρὸς τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν του). Κατεργαράκο! (Κόπτει καὶ τὸν φιλεῖ).

ΕΥΛΑΔΙΑ. (Συγχρότως βαίνοσα παρὰ τὸ δεξιόν). Κατεργαράκο! (Κόπτει καὶ τὸν φιλεῖ).

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Ἐπιστροφόμενος καὶ ἀκολουθῶν αὐτοὺς φεύγοντας διὰ τοῦ βάθους, ἐγείρει τὴν δεξιὰν καὶ συνάπτων τοὺς δύο πρώτους δακτύλους μετὰ τοῦ ἀριστεροῦ, τοὺς κινεῖ εἰρωνικῶς ὡς ὑποδεικνύων: «Τὰ μυαλά σας!») Ξεκτυτιάζομαι!...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ μόνος, εἶτα ΠΑΝΤΕΛΗΣ,
ΦΛΩΡΑ καὶ τρεῖς ἕτεροι ὑπηρέται.

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. Ἄχ! Αὐτὴ ἡ «Παλιγγενεσία» ἀπόψε θὰ μὲ τρελλάνη! Κ' ἐκείνος ὁ βλάκας ὁ Παντελής μοιράζει σ' ὅλον τὸν κόσμον!... Ἐξὼ ἔχω σχίσει ὡς τώρα... Καὶ ἔν ἐν εἶναι ἄλλο, μόνος φοβοῦμαι νὰ μὴ πάῃ κἀνεὸς ὁ νοῦς εἰς τὸ κολλιὲ τῆς Μπέττυς... ποῦ δὲν ἐννοεῖ νὰ τὸ βγάλη ἢ πεισματάρη!... (Μετὰ μικρὰν παύσιν). Καὶ τώρα θ' ἀρχίσουν καὶ ἡ ἄλλαι εἰρημερίδες νὰ τὸ δημοσιεύουν, θὰ γίνῃ σκάνδαλον καὶ... ἀλλὰ δι' αὐρίων δὲν μὲ πολυμέλει... ἀπόψε νὰ μὴ γίνῃ τίποτα... (Ἀναζητῶν τὴν «Παλιγγενεσίαν»). Καὶ τώρα ποῦ νὰ τὴ!... Ἄ! νὰ τὴ!... (Βλέπων καὶ τὰ ἄλλα φύλλα ἐπὶ τῶν ἐπιπέλων). Δηλαδή, νὰ τὰς! Μωρὲ, μία, δύο, τρεῖς, τέσσερις, πέντε... θαρρεῖ κἀνεὶς πὼς εἶναι τὸ τυπογραφεῖον τῆς «Παλιγγενεσίας» ἐδῶ μέσα!... (Διατρέχων ταχέως διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν φύλλοις). «Μεγάλη κλοπὴ»... καλὰ, καλὰ... Ἄ! νὰ... ἂν ὑποψήφιος κύριος Κλωνάρης... Ἄ! ὁ πεθερός μου τῆς κουδαλαί, ἐπειδὴ γράφει γιὰ τὴν ἐκλογὴν του!...

(Ἐισέρχεται ὁ Παντελής διὰ τῆς δεξιᾶς θύρας κρατῶν δίσκον καὶ ἀκολουθοῦμενος ὑπὸ τῆς Φλώρας καὶ τριῶν ἄλλων ὑπηρέτων κρατούντων δίσκους μετὰ λακωνιστικῶν καὶ ἠδονότων. Ὁ Παντελής καὶ ἡ Φλώρα παραμένουσιν ἐν τῇ σκηνῇ, οἱ δὲ τρεῖς ἕτεροι ὑπηρέται, διερχόμενοι αὐτῆς, μεταβαίνουσι διὰ διαφορῶν θυρῶν εἰς τὰς αἰθούσας ὅπου ἐνδύσκονται οἱ προσκεκλημένοι).

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος καὶ τὸν πεθερό μου καὶ ἐκεῖνον ποῦ τὰ γράφει! (Ξευχίει διαδοχικῶς ἅπαντα τὰ φύλλα τῆς «Παλιγγενεσίας»).

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Ἰδία). Μωρὲ θυμὸ μὲ τὴν «Παλιγγενεσίαν»! Σίγουρα ἀντιπολιτευόμενος εἶναι!...

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Νομίζων ὅτι εἶναι μόνος). Νά, νά, νά!... (Ἐκ τῶν τεμαχίων τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ μὲν χάνει εἰς τὰ θυλάκιά του, ἀλλὰ δὲ ἀποκρύπτει ὑπὸ τὰ ἐπιπέλα).

(Ὁ Παντελής καὶ ἡ Φλώρα μίνου ἐν τῷ. Ὁ Στίγκιξιον ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται τὴν σκηνὴν τεταραγμένος).

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Παρακολουθῶν τὸν Στίγκιξιον μέχρι οὗ κατορθώσῃ νὰ εὐρεθῇ ἀντιμέτωπος αὐτοῦ). Ἐπιθυμῶ ὁ κύριος νὰ πάρῃ καὶ τί;

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Ἰστάμενος αἰφνης). Ἄ! ναι... Δός μου... δός μου μιά «Παλιγγενεσία»!...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Τοποθετεῖ χαμαὶ τὸν

δίσκον, μετ' ὃ ἐξάγων τοῦ θυλακίου του ἐν φύλλοις «Παλιγγενεσίας» καὶ θέτων αὐτὸ ἐπὶ τοῦ δίσκου, τὸ προσφέρει πρὸς τὸν Στίγκιξιον). Ὅριστε!

ΣΤΙΓΚΙΞΙΟΝ. (Ἐξερχόμενος διὰ τοῦ βάθους ἀφοῦ λάβῃ τὸ φύλλον). Ἔτσι ἐμποδίζω τοὺλάχιστον τὴν κυκλοφορίαν.

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ, ΦΛΩΡΑ, ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
καὶ ΜΑΚΡΙΔΗΣ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Ἀκολουθῶν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος). Χωρὶς ἄλλο, ὁ γαμπρός μας δὲν εἶναι καλὰ!... Μιὰ ξεσχίσει τὴν «Παλιγγενεσίαν» καὶ μιὰ τὴν ζητᾷ!... Φλώρα, ἀκούθησέ τα νὰ ξεκουρασθῶμε.

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. (Ἐισερχόμενος δεξιῶθεν καὶ κρατῶν ἀπὸ τοῦ βραχίονος τὸν Μακρίδην). Οὐρ! Ἄτυχία! Μὰ δὲν εἶδες τί σερὶ ποῦ τὴν εἶχεν ὁ μπάγκος!...

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Ἐγὼ ἔς τὸ ἄλλο ταμπλό ἐπίασα μερικαῖς φοραῖς... Μὰ...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Παρουσιάζων τὸν δίσκον). Ἐνα ὀροσιστικό;

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ὅχι... Μὰ ποῦ εἶναι ἡ «Παλιγγενεσία»; (Ἐρευνᾷ ἐπὶ τῆς τραπέζης).

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Νά! ἐκεῖ ἐπάνω θὰ εἶναι...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Τῷ Βερδελοπούλῳ). Μὰ δὲν ξέρετε... Τῆς πῆρε ὅλαις ὁ κ. Στίγκιξιον καὶ τῆς κουρέλιασε...

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ὅλαις!...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Ναι! Μὰ θέλετε καμμίαν ἄλλη;

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ναι. Δός μου μίαν... (Τῷ Μακρίδην). Βρὲ ἀδελφέ!... (Ὁμιλοῦσιν ἐμπιστευτικῶς).

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Ἐρευνῶν εἰς τὰ θυλάκιά του, καὶ ἰδία). Τοῦ εἶπα πὼς ἦταν ἡ τελευταία... Μὰ ἔχω ἄλλη μίαν! (Ἰδὼν τῷ Βερδελοπούλῳ). Ὅριστε!

ΦΛΩΡΑ. (Τῷ Παντελῇ). Παντελῆ, τί νὰ λένε ἄρα γες;...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Σούτ... (Τῇ κάμνει νόημα νὰ σιωπήσῃ).

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. (Τῷ Μακρίδην). Τί νὰ σοῦ πῶ... ὅτι σχίσει τὴν «Παλιγγενεσίαν» ὅπου τὴν βρῆ, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἀφοῦ μοῦ τὸ λές... Μὰ τὴν αἰτίαν... δὲν τὴν συμμαρίζομαι, ἂν καὶ ἔχω μερικὰ διδόμενα...

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Τί;

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Δηλαδή... Νά. Εἶδες ἓνα κολλιὲ ποῦ φορεῖ ἡ ἀρραβωνιαστικὴ του ἀπὸ χρυσοῦς Πτολεμαίους;

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Ναι. Καὶ μοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι... Μήπως;

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ναι, τῆς τόχει δώσει ὁ ἴδιος...

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Ἄ! ναι, καλὰ λές... καὶ τῆς εἶπε μάλιστα νὰ μὴ τὸ βάλῃ ἀπόψε... ὦ! χωρὶς ἄλλο... εἶναι ἀπὸ τὰ κλεμμένα τοῦ Χρυστοβελόνῃ ἴστῃ Λόντρα. Φῶς φανερόν!

ΒΕΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Βρὲ ἀδελφέ... Σὰν ἀπίστευτον! Τότε τὸν κἀνεὶς λωποδύτην. (Ἀκολουθεῖ).